

A

1 8 5 7

C

Nyheter

FRÅN ACKORDSCENTRALEN

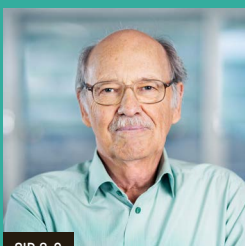
2 • 2023

2023 – ett förlorat år för svensk ekonomi

SID 6

NY LAG OM FÖRETAGS-REKONSTRUKTION UTVÄRDERAS
Paneldebatt under Stiftelsen Ackordscentralens Dag.

SID 8-9

DAGS ATT KORRIGERA GÅRDAGENS DUMHETER
Läs nationalekonom Lars Jonungs tankar om bland annat inflationskrisen.

SID 10

KONKURS KAN VARA EN BRA REKONSTRUKTIONSFÖRM
Det säger Johan Sölveland, ny vd för Ackordscentralen Väst.

Prenumerera!

Ackordscentralen Nyheter direkt i din mejl. Mejla till acnyheter@ackordscentralen.se

Tuffa tider för många branscher

Räntan fortsätter uppåt och kronkursen fortsätter nedåt. En räntepolitik med noll och till och med minusränta är ett minne blott. Nationalekonomerna har inte samsyn, vissa anser att det är rena katastrofen att höja räntan ytterligare och att det riskerar att föra oss in i en djup lågkonjunktur. Andra menar att det enda som kan bromsa inflationen och vår svaga kronkurs är att höja räntan ytterligare. Vi får se vad Riksbanken beslutar sig för.

För vissa fastighetsbolag börjar det bli lite svettigt och räntan börja bita på konsumenterna. Vad ser vi nu och vad har vi framför oss?

Konkurserna fortsätter att öka, vad ser vi för branscher? Byggbranschen och e-handlarna är överrepresenterade. Sedan har padelboomen fått en rejäl baksmälla. Flera företag som fått stora skatteinstånd ser ingen annan utväg än ett endera ansöka om rekonstruktion eller konkurs. Bolagen i denna kategori lär öka. Inom energibranschen ser vi avtalskonstruktioner som inte varit anpassade för de stora svängningarna i energipriset. För vissa parter blir det bingo och för andra rena kata-

strofen. Riskkapitalfinansierade bolag där tillväxt varit en ledstjärna har helt plötsligt fått väldigt svårt att resa kapital. Nu är det organisk tillväxt som gäller, och många klarar inte en snabb omställning. Samtidigt är arbetsmarknaden urstark och svårigheten att rekrytera personal i många branscher är stor.

Sannolikt kommer vi få ett ökat antal konkurser och rekonstruktioner. Nollränteekonomin som pågått under mycket lång tid, slutligen toppad med coronastöd även till bolag som inte påverkades av pandemin, har fått ett slut. Politikerna är bakbundna, då ytterligare stödåtgärder riskerar att spä på inflationen. Det som sker nu är dock i många branscher sunt och borde skett långt tidigare. Det är också sunt att den yngre generationen lär sig att det inte är gratis att låna pengar, vilket bådär gott för framtiden.

Trevlig läsning!

Mikael Kubu

Vd och koncernchef Ackordscentralen

A
1 8 5 7
C

2 • 2023

Redaktion

Hans Ödén
hans.oden@ackordscentralen.se
Mikael Kubu
mikael.kubu@ackordscentralen.se
Anette Norling
anette@creative-word.se

Produktion

Creative Word/Formatiina

Text

Lena Lidberg
Anette Norling
Hans Ödén

Layout

Tiina Kinnunen

Foto

Sid 1: BildN
Sid 3-7: BildN
Sid 8: Lunds universitet
Sid 10: Peter Nilsson

Ansvarig utgivare

Hans Ödén

Tryck

EO Grafiska AB

Ackordscentralen har sedan 1857 återskapat värden i företag med ekonomiska problem och är en av Sveriges äldsta näringslivsorganisationer. Idag intar vi en ledande position inom vårt verksamhetsområde.

Verksamheten bedrivs från våra kontor i Stockholm, Göteborg, Malmö, Borås, Umeå och Kristianstad.

Vår ägare är den oberoende Stiftelsen Ackordscentralen.

ackordscentralen.se

REKONSTRUKTION, KONKURS OCH OBESTÅND

2

Vi hjälper stora som små företag med betalnings- eller lönsamhetsproblem att utveckla, förbättra eller rekonstruera verksamheten. [Läs mer om oss och våra tjänster, ackordscentralen.se/vara-tjanster/.](http://ackordscentralen.se/vara-tjanster/)

2023 – ett förlorat år för svensk ekonomi

ANNIKA WINSTH.

Det finns ökat hopp om lägre inflation, men kronan ser ut att bli fortsatt svag. För svensk ekonomi finns det risk för en treårig stagnation, befarrar Nordeas chefekonom Annika Winsth.

LENA LIDBERG

Under rubriken ”Vart är Sverige på väg?” var Annika Winsth en av huvudtalarna på Stiftelsen Ackordscentralens Dag den 26 april i Stockholm. Hon berörde allt från ränte-, valuta- och inflationsläget till riskerna i svensk ekonomi, både för hushåll och företag. För Ackordscentralen Nyheter ger hon här en mer utökad framtidsspaning, som även innehåller slutsatser från Nordea Economic Outlooks rapport ”Kraftmätning” som presenterades den 9 maj.

Rapportens titel syftar på att många av världens centralbanker för närvarande är sysselsatta med en brottningsmatch med sig själva. Extremt expansiv politik har följts av kraftiga åtstramningar på kort tid.

Inflationen tycks ha toppat, men flera av centralbankerna vill se tydligare bevis på denna utveckling innan de tar paus från räntehöjningarna.

– Just nu finns det risk för att centralbankerna underskattar hastigheten i omsvängningen och stramar åt för mycket. Globalt, men framför allt i Sverige, får vi allt tydligare signaler på att penningpolitiken biter, säger Annika Winsth.

Två räntekast

Den svenska Riksbankens accelererande räntehöjningar under det senaste året har varit alltför dramatiska, anser hon. I februari höjdes styrräntan med 0,5 procentenheter till 3,0 procent. I april genomfördes

> en lika stor höjning, vilket ledde fram till dagens nivå på 3,5 procent. Så sent som i februari 2022 rådde nollränta. Riksbanken uppgav då att den nivå väntades kvarstå till 2024.

- Centralbanker ska skapa långsiktig stabilitet, men vad vi ser nu är inget annat än tvära kast, påpekar Annika Winsth.

Snabbt stigande räntor blir lätt ett problem för hushållen, men även för företagen. I förlängningen kan det ge en djupare konjunkturnedgång med kraftigt ökad arbetslöshet.

- Våren 2022 var företagen tydliga med att de höjde priserna. Vissa tog i mer än vad de behövde, eftersom efterfrågan var mycket hög och höjningar blev allmänt accepterade. Detta fick inflationen att skena.

- Sedan dess har omsvängningen gått snabbt. I dag signalerar allt fler företag att den svaga efterfrågan gör att de inte ens kan ta ut hela kostnadsökningen mot konsument. Det är en tydlig signal om att inflationen kommer att dämpas framöver och att Riksbanken borde ta ett steg tillbaka, säger Annika Winsth.

Hennes prognos är dock att Riksbanken höjer styrräntan med ytterligare 25 punkter vid nästa möte, den 29 juni. Den första sänkningen tror hon kommer under första halvåret 2024.

Hög skuldsättning

För Sveriges del tycker hon att situationen har förvärrats av den rekordexpansiva penningpolitik som Riksbanken började föra i mitten av 2010-talet. Den svenska noll- och minusräntan har uppmuntrat både företag och hushåll att ta stora lån, med följd att svenska hushåll i dag är högt skuldsatta och räntekänsliga jämfört med andra länder. Inom EU är det endast Luxemburg och Danmark

NORDEAS SVERIGEPROGNOS FÖR 2023 RESPEKTIVE 2024:

BNP-TILLVÄXT: -1,4 procent / 0,4 procent

ARBETSLÖSHET: 7,5 procent / 8,4 procent

INFLATION, ÅRSGENOMSNIITT: 5,9 procent / 1,7 procent

LÖNEÖKNINGSTAKT: 4,0 procent / 3,7 procent

som har högre lån per invånare.

- Räntan har varit för låg och vi har haft det för bra. Nu måste vi ta till oss av det och inse att räntekostnaderna kommer att ligga kvar på en högre nivå, betonar Annika Winsth.

Räntekänsligheten på bostadsmarknaden märks framför allt i storstäder och universitetsstäder. När svenska hushåll lånar till bostäder väljer många att binda sin ränta under en kort tid i taget. Snabba räntehöjningar får stora konsekvenser. För ett hushåll som har lån på fem miljoner kronor betyder en ränteuppgång från 1 procent till 5 procent att räntekostnaden stiger från 50 000 kronor till 250 000 kronor per år.

- Räntehöjningarna får full effekt efter sommaren. Då blir det tufft för många hushåll, konstaterar Annika Winsth.

Högre matpriser

På samma sätt som vi får vänja oss vid högre räntor tyder allt på att även matpriserna kommer att landa på en ny och högre nivå. Att prisökningarna den senaste tiden har planat ut något är ett viktigt inflationsskifte, men många priser fortsätter att stiga om än i långsammare takt.

- Det finns en möjlighet att vissa priser sänks framöver, men det är ovanligt att priser faller. Räkna i stället med att de nya prisnivåerna blir ännu en utmaning för både hus-

håll och företag, säger Annika Winsth.

Flera av de priser som steg kraftigt under pandemin och under inledningen av kriget i Ukraina har emellertid fallit tillbaka. Det gäller till exempel råvaror, energi och transporter. Att frakta en container från Kina har nu åter samma kostnad som 2019. En av de detaljer som ses som positiv ur internationellt perspektiv är just att Kinas långa pandeminestängning är över. Däremot är det framför allt den inhemska ekonomin, den kinesiska tjänstesektorn, som växer. Den totala världshandeln har bromsat in under året och de penningpolitiska åtstramningarna i både USA och euroområdet har gett resultat.

- Tyskland, som normalt är motorn i euroområdet, går förvånansvärt svagt. De dras dessutom med en envis inflation, sammanfattar Annika Winsth.

Försvagning i höst

Hittills har arbetsmarknaden uppvisat en oväntad motståndskraft, men i den försämrade konjunkturen tar många företag nu tillfället i akt och ser över sina kostnader. Fler varsel och uppsägningar finns i korten.

- Min bedömning är att den svenska arbetsmarknaden försvagas i höst, säger Annika Winsth.

Bäst går än så länge industrin, men den vikande världshandeln kommer att påverka de svenska exportmöjlig-

Det finns ökat hopp om lägre inflation, men kronan ser ut att bli fortsatt svag. För svensk ekonomi finns det risk för en treårig stagnation, befarrar Nordeas chefekonom Annika Winsth.

> heterna. Mest utsatta är branscherna som är beroende av hushållens köpkraft. Som exempel är detaljhandeln trängd från flera håll. Lokalhyror höjs, importen av varor har fördyrats på grund av svag krona och försäljningen minskar när hushållen håller hårdare i plånboken. Även byggföretag går bistra tider till mötes, särskilt när bostadsbyggandet har avstannat.

– Nu skiljs agnarna från vetet. Bygg- och fastighetsbolag som har byggt balansräkningar och har tillgång till kapital till en rimlig ränta har ett betydligt bättre läge än de som är beroende av korta pengar här och nu. Det är uppenbart att det finns företag som har tagit stora risker som det nu är svårt att komma ur, förklarar Annika Winsth.

Fortfarande råder glada dagar för den del av byggbranschen som säljer solpaneler. Till viss del gäller det även företag som arbetar med offentligt

finansierade infrastrukturprojekt. Kommuner och regioner befinner sig dock under ekonomisk press, och det väntas få effekter framöver.

Hushållen blir ett sänke

Under de år då Riksbanken aktivt arbetade för att få upp den svenska inflationen var kronkursen ett av verktygen. Enligt Annika Winsth har det bäddat för en långvarig försvagning av vår valuta.

– Det är inte lika lätt för Riksbanken att gå åt andra hållet och försöka förstärka kronan. Då handlar det om att bygga förtroende och det görs genom högre ränta, vilket riskerar att knäcka ekonomin, säger hon.

Hennes prognos är att kronan fortsätter att vara svag mot euron under 2023. En av de största förändringarna på den internationella valutamarknaden kan bli att den amerikanska dollarn gradvis förlorar i glans, även

gentemot den svenska kronan. På det stora hela betraktar Annika Winsth 2023 som ett förlorat år för svensk ekonomi. Risken är stor för en utdragen svacka och en tre år lång stagnation, där hushållen och den minskade konsumtionen ses som det främsta sänket.

Till hösten kan en konkursvåg inom detaljhandeln vara ett faktum, och till viss del kan det gälla även byggföretagen. Det i sin tur kan få flera följdverkningar. När byggandet avtar minskar exempelvis försäljningen av möbler och behovet av flyttjänster.

– Redan nu ser vi den sortens tecken, konstaterar Annika Winsth. ■

Utvärdering av den nya lagen om företagsrekonstruktion

FREDRIK SUNDIN, PETER ÖFVERMAN OCH JOHAN SÖLVLAND.

Under Stiftelsen Ackordscentralens Dag hölls en paneldebatt om utvärdering av den nya lagen om företagsrekonstruktion, som trädde i kraft den 1 augusti 2022. Peter Öfverman, vd för Ackordscentralen Syd, Johan Sölvland, vd för Ackordscentralen Väst och Fredrik Sundin, konkursförvaltare och rekonstruktör i Ackordscentralen Norrland, deltog i debatten under ledning av Ackordscentralens koncernchef, Mikael Kubu.

HANS ÖDÉN

MIKAEL KUBU.

Färre rekonstruktioner

Debattörerna konstaterade att antalet beslutade företagsrekonstruktioner enligt den nya lagen har varit betydligt färre än enligt den tidigare lagen, vilket möjligen kan bero på att den sökande gäldenären, till skillnad från tidigare, redan i ansökan måste kunna visa att verksamheten har en livskraft. Det är därför svårt att uttala sig om effekterna av den nya lagen.

Möjligheter till lyckade rekonstruktioner

Vidare belyste deltagarna de nya verktyg som lagen tillhandhåller för att kunna genomföra lyckade rekonstruktioner, bland annat möjligheten att säga upp varaktiga avtal i förtid. Frågan belystes också om vad som är skäligen tid för rekonstruktionsgäldenären att svara på en avtalsparts fråga om ett visst avtal ska fullföljas eller inte. ■

Jamie Järpsten och Amanda Kvarnerås fick ta emot Stiftelsen Ackordscentralens stipendier för sina respektive examensuppsatser.

7

Stiftelsen Ackords- centralens Dag 2023

Efter flera års uppehåll på grund av pandemin var det återigen dags för Stiftelsen Ackordscentralens Dag, denna gång på Oscarsteatern i Stockholm. Den 26 april kunde gästerna lyssna till många intressanta ämnen. Klas Eklund och Annika Winsth pratade om framtiden för världen respektive Sverige, och Henrik Braconier om fastighetsbranschens utmaningar.

Dessutom kunde vi lyssna till två paneldebatter, en om styrelsearbete och omvärldsbevakning och en om den nya rekonstruktionslagstiftningen. Avslutningstalare var inspiratören Nicholas Fernholm som under temat "Att leda i en föränderlig och komplex värld" gav insikt i vikten av att våga testa det oväntade och att den som ser problem redan innan de har uppstått blir framtidens vinnare.

Dags att korrigera gårdagens dumheter

LARS JONUNG.

Den svenska inflationskrisen har sitt ursprung i Riksbankens experiment med minusränta. Det säger nationalekonomen Lars Jonung, som tidigt varnade för riskerna med en dopad ekonomi.

LENA LIDBERG

Rubriken i Dagens industri i november 2016 är tydlig: ”Professorn varnar för bostads- och aktieras”. Den person som intervjuas är Lars Jonung, en av landets främsta nationalekonomer. Hans budskap i artikeln är att Riksbankens historiska beslut om att införa minusränta skapar problem på sikt. Billiga krediter får fastigheter och aktier att stiga i pris på ett sätt som förr eller senare leder till en kris.

Lars Jonung reagerar bland annat på att svenska fastighetsbolag vid den här tiden går mycket bättre på börsen än traditionella industriföretag som Volvo, ABB och Sandvik. ”Det är inte de inhemska fastighetsbolagen som är vår industriella framtid”, konstaterar han krasst i intervjun. Nu, drygt sex år senare, kan han peka på hög inflation, snabba ränteuppgångar, svenska fastighetsbolag på obestånd, en lång rad problem i världsekonomin och flera tecken på en lågkonjunktur. Han skulle kunna utbrista i ett ”vad var det jag sa”.

– Dagens kris är skapad av låga räntor och bristande politisk reformvilja. Nu måste vi korrigera gårdagens dumheter och felaktigheter, säger Lars Jonung.

Följer samma mönster

I dag är han 78 år och i högsta grad verksam som professor emeritus på Ekonomihögskolan vid Lunds univer-

> sitet. Ofta påminner han om att finansiella kriser följer samma mönster.

Det börjar med att det är lönsamt att låna, både för hushåll och företag. Champagneyran tilltar och börsen stiger. Sedan kommer en vändpunkt som blir till en chock. Räntorna stiger och många får svårt med räntebetalningar och amorteringar. Företag hotas av konkurs och förluster på finansmarknaden sprider sig till resten av samhällsekonomin. Tillväxten sjunker, arbetslösheten stiger och skattebetalarna får gå in och rädda det finansiella systemet.

- Det är trist att historien upprepar sig. En finanskris gör att samhällsekonomin under många år blir mindre än den annars skulle ha varit, påpekar Lars Jonung.

Historiskt beslut

Under 2010-talet förde många centralbanker en extrem lågräntepolitik. Lars Jonung ser dock Riksbankens modell som den mest egendomliga. Vid den snabba konjunkturuppgången 2014–2015 tog Riksbanken det historiska beslutet om att införa negativ styrränta. Den expansiva penningpolitiken fortsatte under hela högkonjunkturen 2015–2019, vilket fick bostadspriserna att rusa och hushållens skuldsättning att nå rekordnivåer.

- Tyvärr drog inte Riksbanken in bromsen när finansmarknaderna väl lugnat ned sig efter pandemismaren 2020, säger Lars Jonung.

Hans poäng är att Riksbanken inte har tagit hänsyn till resten av samhällsekonomin utan alltför ensidigt har fokuserat på sitt inflationsmål på 2 procent. Redan i intervjun från

2016 framförde han att det finns "en fullständigt överdriven tro att Riksbanken ska kunna detaljstyra svensk inflation mot tvåprocentmålet i en globaliserad värld". Utgångspunkten är att Riksbanken inte har kontroll över svenska konsumentpriser - de bestäms på en internationell marknad.

- Under 2014–2020 dopade Riksbanken den svenska ekonomin. Nu kommer baksmällan, konstaterar han.

Långvarig påverkan

Enligt Lars Jonung får minusrörelserna en långvarig påverkan på svensk ekonomi. Den har även bidragit till kronans försvagning. Han säger att styrräntan nu behöver normaliseras till en nivå på 2–3 procent över en konjunkturcykel. Dessutom måste penningpolitiken mer tydligt omfatta finansiell stabilitet.

- Riksbanken bör återinföra ett toleransintervall, som tillåter att inflationen avviker från tvåprocentmålet när så är motiverat, framhåller han.

Många hushåll har det besvärligt just nu och han tycker att amorteringskravet på bolån omedelbart ska avskaffas. Dessutom anser han att ränteavdragen borde minska.

- Vad Sverige framför allt behöver är en politik som skapar tillväxt. Både skattesystemet, arbetsmarknaden och bostadsmarknaden behöver

reformerat, säger han.

Sedan länge förespråkar han fri hyressättning.

- I över 70 år har det talats om att bygga bort bristen på bostäder, men den bristen kan bara avskaffas genom marknadshyror. Ungefär en miljon svenskar står nu i bostadskö, vilket kan jämföras med situationen i Köpenhamn, Oslo, Helsingfors, Berlin och Bryssel. Där finns ingen väntetid alls på lägenheter.

Politiska konsekvenser

Lars Jonung understryker att det finns flera risker med ett samhälle där sparare under lång tid bestraffas och låntagare premieras. Kreditexpansion och skenande tillgångspriser ger växande förmögenhetsklyftor som kan bli grogrund för populism och extremism, både till vänster och höger i politiken.

Finansiella kriser med stagnation och arbetslöshet skapar ofta misstro mot hela det politiska systemet och kan i sig få allvarliga konsekvenser.

- Den globala finanskrisen 2008–2009 bidrog till brexit i Storbritannien, till Trumps valseger 2016 i USA och till växande populism och nationalism i Europa. Går vi tillbaka i historien är Hitlers maktövertagande ett resultat av en ekonomisk kris som inte stoppades i tid, påpekar Lars Jonung. ■

LARS JONUNG är knuten till Lunds universitet sedan 1971. Han har varit professor i nationalekonomi både där och på Handelshögskolan i Stockholm. Han har medverkat i flera stora forskningsprojekt och utredningar, både i Sverige och internationellt, och har varit verksam vid ECFIN inom EU-kommissionen. År 1992–1994 var han ekonomisk rådgivare till dåvarande statsminister Carl Bildt. År 2012–2013 var han ordförande i Finanspolitiska rådet.

Konkurs kan vara en bra rekonstruktionsform

Första gången Johan Sölveld anställdes på Ackordscentralen var som nyutexaminerad jurist i början av 1990-talet. Nu när han är tillbaka för fjärde gången är det som vd för Ackordscentralen Väst, en tjänst som han tillträdde den 1 januari i år.

JOHAN SÖLVELD.

ANETTE NORLING

Att han skulle jobba med obeståndsjuridik var ingen självklarhet, utan en kombination av intresse och slump. 30 år senare konstaterar han att han verkligen gillar sitt yrke. Han beskriver det som omväxlande, spännande och kreativt.

När han anställdes på Ackordscentralen första gången befann sig Sverige i en ekonomisk kris. Även denna gång är Sverige på väg in i en djup ekonomisk svacka. För Ackordscentralen Västs del märks det bland annat på tillströmningen av ärenden, men Johan Sölveld är inte helt säker på att det verkligen blir en svårare lågkonjunktur.

- Arbetslösheten sjunker fortfarande och det är inte förknippat med en lågkonjunktur. Vi ser inte heller jättemånga konkurser än. Antalet ökar visserligen en hel del men det sker från en relativt låg nivå dessutom, säger Johan Sölveld.

Fåtal rekonstruktioner

Även på företagsrekonstruktionsidan är det ganska lugnt sedan man den 1 augusti 2022 införde den nya lagen om företagsrekonstruktion. Under Q1 2023 inleddes något tiotal rekonstruktioner, att jämföra med ungefär 300 per år då den gamla lagstiftningen var i kraft. Det är en dramatisk nedgång vilket till stor del kan förklaras med att det idag är betydligt mer komplicerat att inleda en företagsrekonstruktion och dessutom mycket dyrare. Samtidigt finns det mer utrymme att förhandla fram bredare, bättre och mer hållbara lösningar.

- Syftet med lagen är att det ska genomföras färre men fler lyckade rekonstruktioner. Vägen dit är jobbigare än tidigare men har man väl kommit så långt är förutsättningarna för att lyckas större, säger Johan Sölveld.

Det medför samtidigt att alla mindre bolag som tidigare gick in i en rekonstruktion inte längre är aktuella.

- Detta kan säkert delvis förklara att antalet konkurser ökar, de mindre bolagen ska ju någonstans ta vägen vilket betyder att de kanske går över på konkurssidan i stället, säger Johan Sölveld.

Konkurser en del av marknadsekonomi

I media framstår ofta konkurs som dåligt och något som man till varje pris ska undvika. Det håller inte Johan Sölveld med om och påpekar att konkurser är en del av marknadsekonomi och en naturlig del av utvecklingen.

- Konkurs kan till och med vara en bra rekonstruktionsform i vissa fall. Med hjälp av en konkurs kan man skala ner en rörelse som har hamnat utanför banan och skapa nya förutsättningar

Tips till företag i ekonomiskt tuffa tider.

Var noggrann med att hålla uppsikt över betalningsförmåga och likviditet, helst på lite längre sikt.

Håll extra koll på kostnadssidan.

Var noggrann med vilka avtal du ger dig in i.

Tänk mer på vad som kan vänta längre fram "runt hörnet".

Håll koll på dina kunder.

Se till att fakturera snabbare och kanske med lite kortare betalningstid.

> för den igen. Konkurs behöver inte vara dåligt även om fordringsägare så klart ofta förlorar pengar, åtminstone i det korta perspektivet, säger Johan Sölveld.

För näringslivet som helhet kan de närmsta åren bli ansträngande. I Västsverige, där Johan Sölveld verkar, är det stort fokus på byggbranschen och det är en bransch som ofta drabbas negativt i ekonomiskt sämre tider.

- Byggbranschen är en bransch som är känslig för räntor och likviditet, och nybyggnationen verkar stå nästan helt still. Därför kan det möj-

ligen drabba Västsverige lite mer än andra delar av landet. Sedan tror jag att butiker, e-handel och transport kommer få det tufft men det är inget speciellt för Västsverige utan gäller Sverige som helhet, menar Johan Sölveld.

När det gäller närmsta framtiden påpekar han att det är väldigt ovisst just nu men att det ska bli spännande att följa utvecklingen.

- Inte ens vi som varje dag jobbar med bolag som har betalnings-svårigheter kan se en tydlig trend för hur framtiden ser ut, avslutar Johan Sölveld. ■

RättsNYTT

11

Tillämpning av värdetidpunkt

Högsta domstolen har den 30 januari 2023 i mål T 3654-22 – så som det får förstås – lämnat prövningstillstånd i frågan om vilken värdetidpunkt som ska tillämpas när egendom som ska återvinnas enligt 4 kap konkurslagen inte längre finns i behåll.

Behörighet saknas för att väcka talan om skadestånd

Högsta domstolen har den 9 februari 2023 i mål Ö 3646-22 beslutat att ett konkursbo saknar behörighet att efter en avskriven konkurs väcka talan om skadestånd för en rättshandling som skedde före konkursen.

Tillämpning av försiktighetsregeln

Högsta domstolen har den 20 februari 2023 i mål T 8042-21 lämnat prövningstillstånd angående frågan om tillämpning av den s.k. försiktighetsregeln i 17 kap 3 § andra stycket aktiebolagslagen.

Ackordscentralens remissvar:

Förslag till EU-direktiv om harmonisering av vissa delar av insolvensrätten

Stiftelsen Ackordscentralen ("Ackordscentralen") anser att det är viktigt att insolvenslagarna inom EU harmoniseras till viss del i syfte att bland annat öka säkerheten för investerare och minska kostnaderna och underlätta gränsöverskridande investeringar. Harmoniseringen får dock inte ske på bekostnad av en väl fungerande nationell insolvenslagstiftning. Flera av förslagen i direktivet förutsätter också att det i Sverige inrättas

domstolar och myndigheter som har en särskild kompetens att handlägga insolvensfrågor. Mot bakgrund av att Sverige ännu inte har lyckats begränsa antalet handläggande domstolar i företagsrekonstruktioner, ställer sig Ackordscentralen frågande till om Sverige inom överskådlig tid kommer att kunna inrätta domstolar som ska ta ställning till frågor i till exempel det föreslagna prepack-förfarandet.

Ackordscentralen är av skäl som anges i remissvaret negativt inställt till förslaget om ett förenklat insolvensförfarande. Däremot torde övriga förslag kunna antas, dock med vissa nedan angivna förändringar, tillägg och förtydliganden.

Läs remissvaret i sin helhet:

<https://www.regeringen.se/remisser/2023/01/remiss-av-europeiska-kommissionens-forslag-till-direktiv-om-harmonisering-av-vissa-delar-av-insolvensratten/>

MÖT LARS ZETTERBERG, jurist, konkursförvaltare, rekonstruktör och likvidator.

NAMN: Lars Zetterberg.

YRKE: Jurist, konkursförvaltare, rekonstruktör och likvidator. Är IT-ansvarig för organisationen och arbetar även som konsultbolagsjurist åt Nevs i Trollhättan sedan 11 år tillbaka.

BAKGRUND: Jur. kand. examen vid Lunds universitet 1993, notarie vid Kalmar tingsrätt och därefter hovrätten för västra Sverige där han slutade som assessor. Anställd på Ackordscentralen sedan 1992.

FAMILJ: Gift med Suzanne. Har en dotter, Annie, som är 21 år.

FRITID: Teater är ett stort intresse. Har under våren sett bland annat Körsbärsträdgården och Vox Humana på Dramaten.

Berätta kortfattat vad ditt jobb innebär.

Jag arbetar främst med ren konkurshantering. Det innebär vanligtvis att jag arbetar som konkursförvaltare tillsammans med en handläggare och oftast en ekonom som sköter mycket av det praktiska. Dessutom lägger jag ungefär 50 % av min arbetstid på rollen som konsultbolagsjurist åt Nevs.

Hur har Ackordscentralen och ditt arbete förändrats sedan du började arbeta här?

Det är framför allt digitaliseringen som är den stora skillnaden. När jag började 1992 var datorn en lite bättre skrivmaskin, och vi hade ingen mejl. Idag har vi gått till en nästan total digitalisering där allt vi gör sparas i dokumenthanteringssystem. Det är en enorm utveckling. Som IT-ansvarig för organisationen har jag på nära håll sett den stora förändringen i vårt arbetssätt.

Sverige befinner sig i en ekonomiskt utmanande situation. Vilken roll spelar Ackordscentralens verksamhet i ett sådant läge?

Vår verksamhet spelar en stor roll. Vi är en viktig aktör när det gäller både stora och små ärenden. Det gäller såväl konkurser som rekonstruktioner och även rådgivning som vi arbetar mycket med.

Vilka är dina reflektioner hittills kring den nya lagen om företagsrekonstruktion?

Den har försvårat för många bolag att få en rekonstruktion, framför allt för de bolag som bara behöver en finansiell rekonstruktion. Dessa bolag går antagligen i konkurs i stället, trots att de skulle haft en stor möjlighet att överleva. Numera är det väldigt svårt att få igenom en ansökan och det krävs så mycket förarbete att de bolag som ansöker behöver ha en väldigt hög omsättning för att det ska löna sig. Jag har sagt nej till många bolag som velat ansöka om rekonstruktion på grund av att de har för låg omsättning. ■

FRÅGA OSS

Fråga: Hur fördelas tillgångarna i en konkurs mellan borgenärerna?

Svar: Innan det överhuvudtaget kan bli fråga om utdelning till borgenärer i en konkurs måste konkursboet betala alla konkurskostnader. Den största enskilda posten som ingår bland konkurskostnaderna är arvodet till konkursförvaltaren. Tillsynsmyndigheten i konkurser ska yttra sig över arvodet och tingsrätten ska fatta beslut om det. Vidare måste konkursboets övriga skulder, s.k. massagäld, betalas. Det kan vara skulder som konkursboet ådragit sig under till exempel en fortsatt drift av konkursgäldenärens verksamhet. Om det återstår medel i konkursboet efter detta ska de fördelas mellan borgenärerna i enlighet

med regler i förmånsrättslagen (FRL).

Den lagen skiljer mellan allmän förmånsrätt och särskild förmånsrätt. Borgenärer med särskild förmånsrätt har endast förmånsrätt i viss av gäldenärens egendom. Fordringar enligt 10 och 10 a §§ FRL – bland annat arvode till rekonstruktör respektive revisor och redovisningskonsult, vilka är allmänna förmånsrätter, har om det behövs företräde framför de särskilda förmånsrätterna i 5 och 8 §§ FRL (företagshypotek respektive utmätning). Bäst prioriterad särskild förmånsrätt har panthavare enligt 4 § FRL. Den mest förekommande särskilda förmånsrätten har banker och andra kreditinstitut enligt 5 § FRL om de har företagshypotek som säkerhet för sina fordringar. Företagshypoteket omfattar i princip all gäldenärens egendom förutom likvida medel och aktier. Därefter följer borgenärer enligt 6 § FRL, som

har pantbrev i gäldenärens fasta egendom som säkerhet för sina fordringar. Allmän förmånsrätt enligt 12 § FRL gäller för anställdas vissa löner i den mån de inte har blivit tillgodosedda genom den statliga lönegarantin.

Många tror att Skatteverket har förmånsrätt, men så är inte fallet sedan många år tillbaka. Skatteverket är likställt med leverantörer och saknar således förmånsrätt. Alla borgenärer som har fordringar utan förmånsrätt får sedan borgenärer med förmånsrätt erhållit full utdelning dela på återstående saldo i konkursboet i proportion till deras fordringar. ■

HANS ÖDÉN,
REKONSTRUKTÖR OCH KONKURSFÖRVALTARE

VILL DU STÄLLA EN FRÅGA?
Mejla den till: info@ackordscentralen.se